

Oslo, 15. juni 2023

Innspill til Stortingsmelding om profesjonsutdanningene

Sex og samfunn takker for mulighet til å komme med innspill til Stortingsmelding om profesjonsutdanningene (profesjonsmeldingen).

Kort om Sex og samfunn

Sex og samfunn er Norges største senter for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter og vi har siden 1971 jobbet for økt kunnskap, kompetanse og tilgjengelige tjenester på feltet. Vi driver klinisk og pedagogisk virksomhet, samt faglig utvikling og politisk påvirkningsarbeid. Den kliniske delen av arbeidet vårt inkluderer blant annet Norges største klinikk for seksuell helse. I 2022 var vi i kontakt med om lag 40 000 unge fordelt på vår poliklinikk, vår chat-tjeneste og gjennom vår seksualitetsundervisning.

Overordnet mener Sex og samfunn at seksuell helse må likestilles med fysisk og psykisk helse. For å oppnå dette må vi ta utgangspunkt i at god seksuell folkehelse er avgjørende for god fysisk og psykisk helse, og at vi trenger mer kunnskap om seksuell helse for å ta gode valg for å leve gode liv.

Vårt innspill

Sex og samfunn mener at alle som møter mennesker i sin arbeidshverdag må ha kunnskap og kompetanse om seksualitet og seksuell helse. Dette må sikres i utdanningsløpet, og vi mener denne kompetansen må inn i utdanningsinstitusjonene.

Hvert år holder Sex og samfunn seksualitetsundervisning for i underkant av 7 000 elever ved 9. trinn i Osloskolen. Gjennom denne undervisningen, og i møter med unge på vår klinikk, på telefon og via vår chat-tjeneste ser vi at det trengs mer kunnskap om kropp og om kroppens funksjoner, om kjønn og identitet, om grenser og grenseoverskridelse, og om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter generelt. Vi tror at mer kunnskap om disse temaene vil bidra til mer mangfold og inkludering, og vi mener også at voksne som møter barn og unge i sin arbeidshverdag må ha grunnleggende kunnskap om seksuell og reproduktiv helse og rettigheter.

De nye læreplanene fra 2020 inneholder gode kompetansemål innen seksualitet. Særlig er vi glade for at et helsefremmende aspekt på seksualitet er vektlagt, som er viktig også i et forebyggende perspektiv. Erfaringer og tilbakemelding fra lærere og lærerstudenter viser at det trengs mer for å bedre seksualitetsundervisning. De som skal undervise om seksualitet må også få økt kompetanse på feltet, og denne kompetansen må inn i utdanningsløpet.

I 2022 la Sex og samfunn frem funn fra den til nå største nasjonale kartleggingen av seksualitetsundervisningen i skolen¹. Kartleggingen viste at kun 22 % av lærerne mente at kvaliteten på seksualitetsundervisningen var tilfredsstillende. I tillegg sa så få som 12 % at de i løpet av sin utdanning fikk kunnskap om seksualitetsundervisning som de kunne bruke i sin arbeidshverdag. De etterlyste mer kunnskap i sin utdanning og også kompetansehevede tiltak som kurs og videreutdanning. Vi ser også at dagens lærerstudenter etterlyser handlingskompetanse og ifølge en rapport fra Redd Barna² savner de helhetlig seksualitetsundervisning i sine undervisningsfag.

Gjennom vår kartlegging av seksualitetsundervisningen i skolen har vi også fått innblikk i hva elevene selv tenker om seksualitetsundervisningen³. 66 % sa at det var tema i undervisningen de savnet. 7 av 10 sa de ønsket å lære *mer om alt*. Videre var det særlig *følelser*, *skeiv seksualitet* og *seksuell debut* elevene oppga at de ønsket å lære mer om. Vi mener seksualitetsundervisning er essensielt for å sikre at barn og unge utvikler en trygg, sunn og positiv seksualitet som de tar med seg videre i livet.

Sex og samfunn mener:

- God og helhetlig seksualitetsundervisning er viktig for å gi barn og unge et godt forhold til egen kropp, seksualitet og seksuell helse. Vi mener at undervisning om seksualitet må starte allerede i barnehagen og fortsette helt frem til og med videregående skole.
- Trygge voksne er avgjørende for å trygge barn og unge, dette gjelder også i samtaler om seksualitet. Undervisningen må være relevant og den må gis av undervisere med god kunnskap og kompetanse på feltet.
- Relevante utdanninger må gi fremtidige undervisere kompetanse i å oppnå ambisjonene i læreplaner og kompetansemålene. Det må i tillegg tilbys kurs og/eller videreutdanning for de som allerede er ute i jobb.

Med vennlig hilsen

Ingvild Endestad
Avdelingsleder
kommunikasjon og politikk

Anneli Rønnes
Fagpolitisk rådgiver

¹ Sex og samfunn (2022): [Seksualitetsundervisning i skolen. En kartlegging av elevers og læreres erfaringer og ønsker.](#)

² Redd Barna (2023): [«Hvordan forventer de at man skal ta dette på strak arm, uten opplæring?» Lærerstudenters perspektiver på seksualitetsundervisning.](#)

³ Sex og samfunn (2022): [Hva inngår i dagens seksualitetsundervisning? Et dypdykk i innholdet i seksualitetsundervisningen i skolen.](#)